

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η **Αριθ. 394/11.10.2005**

Σήμερα ημέρα Τρίτη 11 Οκτωβρίου 2005 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Γιάννης Παπακώστας, Ίριδα Αυδή-Καλκάνη, Νέστορας Κουράκης. Απόντες ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και εκ των μελών ο Ροδόλφος Μορώνης

A. Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από της εταιρείας **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ALTER CHANNEL** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 13^η Σεπτεμβρίου 2005.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

I. Το άρθρο 15, παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει.

II. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

III. Το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003 κατά το οποίο δεν επιτρέπεται η παρουσίαση προσώπων με τρόπο ο οποίος, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να ενθαρρύνει την κοινωνική απομόνωση από μέρους του κοινού βάσει ιδίως της ασθένειας και το άρθρο 5 παρ. 1 του αυτού Π.Δ. κατά το οποίο τα θέματα αυτά πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης ώστε να μην δημιουργεί σύγχυση ή πανικό στο κοινό ενώ τέλος, κατά την παρ. 5 του αυτού άρθρου, δεν πρέπει να υπάρχει προφανής αναντιστοιχία μεταξύ τίτλου και περιεχομένου.

B. Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου και της ακρόασης του εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ALTER CHANNEL** της παρακολουθήσεως της μαγνητοταινίας της κατωτέρω εκπομπής και του υποβληθέντος υπομνήματος, προέκυψαν τα ακόλουθα: Κατά την 10.7.2005 στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του σταθμού και από ώρα 20:21, ο παρουσιαστής ανέφερε: «Να αλλάξουμε τώρα κλίμα. Τα πάνω κάτω στη διάγνωση και θεραπεία εκφυλιστικών παθήσεων όπως είναι η σκλήρυνση κατά πλάκας και η νόσος Αλτσχάιμερ φέρνει μια επιστημονική ανακάλυψη. Ειδικοί σε συνέδριο στο Βερολίνο ανακοίνωσαν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι ασθένειες αυτές μπορεί να μεταδοθούν από άνθρωπο σε άνθρωπο με την σεξουαλική επαφή».

Ακολούθησε ρεπορτάζ του Λεωνίδα Καλλιδώνη. Σε όλη τη διάρκεια του ρεπορτάζ προβλήθηκε υπέρτιτλος: **ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΑΛΤΣΧΑΙΜΕΡ ΚΑΙ ΣΚΛΗΡΥΝΣΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΚΑΣ**. Το ρεπορτάζ ξεκίνησε με χρήση υποβλητικής μουσικής δυνατά για 41 δευτερόλεπτα και συνέχισε χαμηλότερα η μουσική υπόκρουση μέχρι το τέλος του ρεπορτάζ. Προβλήθηκαν πλάνα από ασθενείς που προσπαθούσαν να εκτελέσουν απλές κινήσεις, ασθενείς σε αναπηρικά καροτσάκια, ασθενείς που κινούνταν με την βοήθεια περπατούρας, νοσηλευτικό προσωπικό που εξέταζε ασθενείς με κινητικά προβλήματα, πλάνα από εργαστήρια -δεν αναφέρθηκε αν είναι πλάνα αρχείου- με μόνη ένδειξη «2002 Movement Disorder Society» και για δευτερόλεπτα το λογότυπο του τηλεοπτικού σταθμού ABC, καθώς και δηλώσεις του Δημήτρη Κουντούρη-Δρ.Νευρολογίας/Ψυχιατρικής.

Σπηκάς: Μία τρομακτική συγχρόνως όμως ελπιδοφόρα ανακάλυψη έρχεται να ταράξει τα νερά στον ευαίσθητο χώρο της νευρολογίας. Μπορεί ασθένειες όπως η νόσος αλτσχάιμερ ή η σκλήρυνση κατά πλάκας να είναι κολλητικές; Μια σειρά από ανδρόγυνα όπου και οι δύο σύζυγοι παρουσίασαν κάποια στιγμή το ίδιο νευρολογικό νόσημα, κυρίως σκλήρυνση, ήταν η αφορμή για να αρχίσουν έρευνες για το κατά πόσο τέτοιες μορφές κινητικών διαταραχών είναι μεταδοτικές από άνθρωπο σε άνθρωπο. Και για πρώτη φορά στα ιατρικά χρονικά, οι φόβοι επιβεβαιώθηκαν.

Δημήτρης Κουντούρης-Δρ.Νευρολογίας/Ψυχιατρικής: «Είναι δυνατόν ένα μικρόβιο, μια λοίμωξη και να προκαλεί σκλήρυνση κατά πλάκας, σε εισαγωγικά, και να είναι αυτό που λέει ο λαός κολλητικό. Παρουσιάστηκε περίπου 10 τέτοια περιστατικά όπου είχαμε την εμφάνιση της μιας αρρώστιας τεκμηριωμένη από την μεταβίβαση συντρόφου».

Σπηκάς: Αρκεί να είναι κάποιος γονιδιακά προδιατεθειμένος για να κολλήσει ακόμη και μέσω της μετάδοσης έρπη μια τέτοια νευρολογική νόσο. Στο παγκόσμιο συνέδριο για κινητικές διαταραχές που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο, οι νευρολόγοι ήταν σαφείς.

Δημήτρης Κουντούρης-Δρ.Νευρολογίας/Ψυχιατρικής: «Ένα μικρόβιο που κουβαλάει κάποιος και του δημιουργεί ένα νευρολογικό πρόβλημα, εάν με το χρόνο έρχεται σε επαφή με έναν σύντροφο ή κάποιον άλλον άνθρωπο ο οποίος έχει προδιάθεση για αυτό το πράγμα, το μεταδίδει. Και σχεδόν με σιγουριά γονιδιακά μεταδίδεται και στις επόμενες γενιές».

Σπηκάς: Η σεξουαλική επαφή και η μετάδοση ασθενειών μέσω αυτής φαίνεται να έχει σχέση και με τη μετάδοση εκφυλιστικών νευρολογικών νόσων όπως η σκλήρυνση κατά πλάκας ή το αλτσχάιμερ.

Δημήτρης Κουντούρης-Δρ.Νευρολογίας/Ψυχιατρικής: «Από τη στιγμή που κάποιος έχει μια γονιδιακή προδιάθεση και ο σύντροφός του πάσχει από μια ασθένεια, εν προκειμένω από την σκλήρυνση κατά πλάκας, υπάρχει η πιθανότητα από ότι είδαμε να μεταφερθεί από τον έναν στον άλλον οργανισμό».

Σπηκάς: Φυσικά δεν είναι σε όλες τις περιπτώσεις κολλητική η σκλήρυνση ή το αλτσχάιμερ διευκρινίζουν οι νευρολόγοι. Είναι όμως ελπιδοφόρο το γεγονός ότι κατανοήσαμε ακόμη έναν τρόπο εμφάνισης τέτοιων ασθενειών άρα μπορούμε και να τις προλάβουμε αν γνωρίζουμε από την βρεφική κιόλας ηλικία ότι υπάρχει προδιάθεση.

Δημήτρης Κουντούρης-Δρ.Νευρολογίας/Ψυχιατρικής: «Αν ακριβώς θα ξέρουμε την ώρα μηδέν ή κατά την βρεφική ηλικία υπάρχουν οι τρόποι να αντιμετωπιστούν».

Σπηκάς: Η επιστημονική διαπίστωση άλλωστε ότι κάποιες κινητικές διαταραχές μπορεί να είναι μεταδοτικές από άνθρωπο σε άνθρωπο δίνει και απάντηση στο ερώτημα γιατί οι παθήσεις όπως η σκλήρυνση ή το αλτσχάιμερ έχουν εξελιχθεί με το πέρασμα των χρόνων σε μάλιστα.

Κατά την κρατήσασα γνώμη, η ως άνω εκπομπή, περιέχει συζήτηση περί ενός επιστημονικού προβληματισμού η οποία δεν ενθαρρύνει την κοινωνική απομόνωση ασθενών, ούτε δημιουργεί σύγχυση ή πανικό στο κοινό. Η μόνη εκτροπή συνίσταται στο ότι ο υπότιτλος της εκπομπής είναι απόλυτος και κατηγορηματικός, ενώ η συζήτηση που μεταδόθηκε είναι ενδοιαστική. Γι' αυτή την αναντιστοιχία εκπομπής και υποτίτλου, ενδείκνυται κατά την κρατήσασα γνώμη όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό κατά το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.2863/2000 μη κυρωτική σύσταση. Μειοψήφησε εκ των μελών η Εύη Δεμίρη κατά την οποία θα έπρεπε να επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό κυρωτική σύσταση.

Για τους λόγους αυτούς Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης

Επιβάλλει στην εταιρεία **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.** ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού **ALTER CHANNEL μη κυρωτική σύσταση**, όπως οι τίτλοι των εκπομπών του τηλεοπτικού σταθμού, αντιστοιχούν προς το περιεχόμενο αυτών.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 11^η Οκτωβρίου 2005.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ